

Luleå kommuns svar på remiss – promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

LI2026/01127

Kommunens ställningstagande

Luleå kommun tillstyrker i huvudsak förslagen i promemorian.

Luleå kommun lämnar kommentarer på följande områden:

- För Luleå och Norrbotten är det avgörande med en god tillgänglighet via flyg för invånare, besökare och näringsliv som bidrar till den gröna omställningen och därigenom europeisk konkurrenskraft.
- Luleå kommun förutsätter att förslagen att ge kommuner och regioner möjlighet att medfinansiera flyglinjer med allmän trafikplikt inte medför en ekonomisk belastning på kommuner och regioner avseende den grundläggande tillgängligheten.
- Utredningen saknar en klimatpolitisk analys och belyser inte heller möjligheterna med ny teknik och klimatneutrala energislag.

Luleå kommun välkomnar regeringens ambition att ge kommuner och regioner större inflytande över flyglinjer med allmän trafikplikt, men understryker samtidigt statens ansvar för grundläggande interregional tillgänglighet. Kostnader och ansvar får inte överföras till kommuner och regioner och därmed belasta kommuners och regioners redan ansträngda ekonomier.

Flyget har en mycket viktig ställning för både regionens och Luleå kommuns grundläggande tillgänglighet till både internationella hubbar och till Arlanda som svensk hubb. Avstånden i norra Sverige är stora och andra alternativ än bil saknas i stor utsträckning för arbets- och studiependling. Flyget är idag och inom överskådlig framtid det enda alternativ som kan närma sig och nå EU:s tillgänglighetskrav.

Luleå är norra Sveriges största arbetsmarknadsregion (dvs små lokala arbetsmarknader som sammanfogas med hjälp av utökade pendlingsmöjligheter, i detta fall Luleå tillsammans med Kalix, Boden och Piteå kommuner) med 177 000 invånare. Utveckling av infrastrukturen och

arbets- och pendlingsmöjligheter är kritiska faktorer för både kommunens och regionens möjligheter till utveckling och samtidigt för möjliggörandet av industrins gröna omställning i norra Sverige. Den gröna omställningen är en nationell och global angelägenhet som nu sker i framför allt norra Sverige. Med detta följer ett behov av att hitta lösningar som både säkrar en god tillgänglighet för att säkra kompetensförsörjningen och bidrar till att minska flygets klimatpåverkan, till exempel genom ökad inblandning av hållbart flygbränsle.

Industrins omställning, med dess snabba förändringar, gör behovet av flexibilitet större för utredning av statligt upphandlad trafik. Kommuner och regioner har värdefull kunskap om utveckling och behov av tillgänglighet som är nödvändig att tillvarata i utredningsprocessen för allmän trafikplikt. Luleå kommun ser därför positivt på förslagen om utökad möjlighet för kommuner och regioner att påverka och upphandla flyglinjer med allmän trafikplikt.

Ett ökat inflytande för kommuner och regioner över flyglinjer med allmän trafikplikt ger större möjligheter att säkerställa tillgängligheten till andra regioner i Sverige eller andra länder. Luleå kommun ser möjligheter till positiva effekter för det lokala näringslivet, med fler investeringar, ökad turism, förbättrad konkurrenskraft, bättre möjligheter till kompetensförsörjning för att klara samhällsomställningen som äger rum i norr och möjlighet till regional utveckling.

Luleå kommun förutsätter att förslagen att ge kommuner och regioner möjlighet att medfinansiera flyglinjer med allmän trafikplikt inte medför en överföring av kostnader till kommuner och regioner, inte enbart för de behov som rör ytterligare icke-statliga flyglinjer utan även för den grundläggande tillgängligheten.

Promemorian innehåller inte någon analys ur klimatpolitisk synvinkel. Förslagen konstateras kunna leda till ett ökat antal flygningar, vilket bedöms kunna leda till något högre utsläpp av växthusgaser. Luleå kommun betonar att EU-kommissionens översyn av lufttrafikförordningen nu möjliggör en påverkan i riktning mot omställning av flyget med ny teknik och klimatneutrala energislag, något som öppnar upp nya möjligheter att utveckla det interregionala resandet. Luleå kommun efterlyser en redovisning av de

möjligheter som ligger i att, inom den statliga trafikplikten, ställa krav på framtida fossilfria flyglinjer samt möta behov av investeringar i flygplatser. Här är den statligt upphandlade flyglinjen Luleå – Pajala ett exempel på en flyglinje som kan vara lämplig för omställning.

Luleå Kommun